EU:n strateginen puiteohjelma romanien yhdenvertaisuudesta, osallisuudesta ja osallistumisesta 2030

EU:n komissio julkaisi 12.10.2020 tiedonannon ja sitä tukevat asiakirjat koskien strategista puiteohjelmaa romanien yhdenvertaisuuden, osallisuuden ja osallistumisen vuoteen 2030. Osana puiteohjelmaa julkaistiin ehdotus neuvoston suosituksiksi tarkemmista toimista. Suositukset hyväksyttiin 12.3.2021.

Puiteohjelma sisältää uusia vuoteen 2030 ulottuvia EU-tason määrällisiä poikkileikkaavia ja sektorikohtaisia tavoitteita sekä jäsenmaille ja EU:n komissiolle annettuja suosituksia puiteohjelman toimeenpanosta. Toimet koskevat mm. yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja osallistumista sekä koulutusta, työllisyyttä, terveyttä ja asumista. Lisäksi puiteohjelma sisältää toimia EU-rahoituksen, NRCP-yhteyshenkilö toiminnan kehittämisen ja seurannan, arvioinnin ja raportoinnin alueilla. Kansallisia strategioita raportoidaan kahden vuoden välein vuodesta 2023 alkaen ja komissio laatii lisäksi väli- ja loppuraportin. Puiteohjelman seurantaindikaattoreita kehitetään Euroopan perusoikeusviraston johdolla yhteistyössä jäsenmaiden ja komission kanssa.

Puiteohjelma sisältää 7 tavoitetta EU-tasolla ja jäsenmaatasolla vuoteen 2030 mennessä:

Horisontaaliset tavoitteet

1. Romanivastaisuuden ja syrjinnän torjunta ja vähentäminen
2. Köyhyyden vähentäminen ja sosio-ekonomisten erojen sulkeminen romanien ja muun väestön välillä
3. Edistää osallistumista voimavaraistamisella, yhteistyöllä ja luottamuksella

Sektoraaliset tavoitteet

4. Lisätä tehokasta yhdenvertaista pääsyä laadukkaaseen, inklusiiviseen, valtavirran koulutukseen
5. Lisätä tehokasta yhdenvertaista pääsyä laadukkaaseen ja kestävään työllisyyteen
6. Parantaa romanien terveyttä ja lisätä tehokasta yhdenvertaista pääsyä sosiaali- ja terveydenhuoltoon
7. Lisätä tehokasta yhdenvertaista pääsyä riittävään segregoimattomaan asumiseen ja välttämättömiin palveluihin

Puiteohjelmasta on laadittu E-kirje, ja sitä on käsitelty EU-ministerivaliokunnassa ja hyväksytty Sosiaali- ja terveysministerineuvostossa 12.3.2021.

E-kirjeessä todetaan, että Suomi pitää hyvänä romanien yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja osallistumista eri elämänalueilla tuetaan aktiivisesti ja määrätietoisesti kaikilla tasoilla ja poikkisektoraalisessa yhteistyössä. Suomi kannattaa neuvoston suosituksia EU:n romanistrategian puiteohjelmaa edistäväksi välineeksi ja katsoo toimilla olevan merkittävästi eurooppalaista lisäarvoa.

Suomenkielinen EU:n neuvoston, annettu 12 päivänä maaliskuuta 2021, romanien tasa-arvosta, osallisuudesta ja osallistumisesta (2021/C 93/01)
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021H0319(01)&from=EN

På svenska: Rådets rekommendation av den 12 mars 2021 om romers jämlikhet, inkludering och delaktighet (2021/C 93/01)
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021H0319(01)&from=EN

Janette Grönfors
Erityisasiantuntija
vs.pääsihteeri
Sosiaali- ja terveysministeriö
Romaniasiain neuvottelukunta